

РЕЦЕНЗИЯ

от

**Проф. д.п.н. Веселин Желязков Маргаритов, ръководител
катедра „Теория и методика на физическото възпитание“
в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“**

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ‘**доцент**’
в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. методика на лечебната физкултура)”.

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 96 от 20.11.2018 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра Теория и методика на физическото възпитание към Педагогически факултет, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева от Пловдивския университет "Паисий Хилендарски".

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № Р33-1120 от 05.03.2019 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘**доцент**’ в ПУ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. методика на лечебната физкултура)”, **обявен за нуждите на катедра „Теория и методика на физическото възпитание”** към Факултета по Педагогика.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**:

Гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният от гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

1. молба по образец до ректора за допускане до участие в конкурса;
2. автобиография по европейски формат;
3. дипломи за образователно-квалификационна степен ‘магистър’ - оригинал с приложение или нотариално заверено копие;
4. диплома за образователна и научна степен ‘доктор’ - оригинал или нотариално заверено копие;
5. списък на научните трудове;
6. справка за изпълнение на минималните национални и допълнителните факултетни изисквания;
7. анотации на материалите по чл. 65 от ПРАСПУ, включително самооценка на приносите;
8. декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
9. преписи от протоколи от КС, ФС, АС във връзка с конкурса;
10. държавен вестник с обявата на конкурса (копие);
11. удостоверение за трудов стаж;
12. документи за учебна работа;
13. документи за научноизследователска работа;
14. други документи.
15. комплект документи на хартиен носител от т. 1 до т. 14 – 3 броя;
16. комплект документи от т. 1, 2, 6, 7, 8 <евентуално посочване на други документи от т. 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 > на електронен носител - 8 броя.

Кандидатът, гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева, е приложила общо 21 научни труда, 2 монографии и 19 научни доклада и статии, от които 12 самостоятелни и 7 в съавторство. Представени са и декларации за съавторство на всички статии.

Прави впечатление прецизността, с която материалите са систематизирани и представени за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева е завършила средното си образование в Средно спортно училище “Васил Левски”, гр. Пловдив. През 1987 г. се дипломира в НСА В. Левски (ВИФ Г. „Димитров“) със специалности Магистър - „Треньор по волейбол” и „Учител по ФВС”. Има придобита образователна степен Магистър – Икономист, специалност „Управление на човешките ресурси” към Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”. През 2013 г. защитава дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ с тема на дисертацията „Модулно обучение по физическо възпитание и спорт в началното училище (модели на работа за повишаване на физическата годност)“. От 1988 г. работи в ПУ „Паисий Хилендарски“ като асистент, от 1991 г. е старши асистент, а от 1994 г. до момента главен асистент.

Гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева е високо мотивиран, организиран и отговорен човек. Утвърден преподавател и професионалист в своята област.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева е преподавател с активна учебно–педагогическа дейност. Тя покрива необходимата учебна ангажираност съгласно учебния план на Педагогическия факултет, като преподава учебните дисциплини „Теория и методика на физическото възпитание“, „Методика на обучението по физическото възпитание в начален етап на основното образование“, „Теория и методика на спортната тренировка“, „Волейбол“ и „Методика на преподаване по волейбол“. Преподава на ОКС „бакалавър“ и във филиалите на ПУ „П Хилендарски“ в Смолян и Кърджали, води различни лекционни курсове в магистърските програми „Спорт в училище“ и „Начална и предучилищна педагогика“ на Пловдивския университет. Д-р Силвана Боева има съществени приноси в изготвянето на учебни планове и програми на специалностите „Педагогика на обучението по физическо възпитание“,

„Начална училищна педагогика“ и „Начална училищна педагогика на чужд език“, в организирането, провеждането и оценяването на учебни практики и преддипломни стажове на студентите. Член е на изпитни комисии за държавни изпити на специалностите в които преподава. Кандидатката е оказала методична помощ на 3-ма студенти, участвали в научни студентски форуми, и е била ръководител на 2-ма дипломанти. Д-р Боева е участвала в научно-изследователски проекти (два национални и един международен), акредитационни процедури и в комисии за присъждане на 5 и 4 квалификационна степен на учители по физическо възпитание и спорт.

Положителната ми оценка на научната и научно-приложната дейност на гл. ас. д-р Силвана Боева е в резултат от анализа на научните трудове и приносите в теоретичен и практичен план.

Представената справка на публикациите (монографии, статии и доклади), с които участва в конкурса за доцент, показва че д-р Силвана Боева е автор на 2 монографични труда и 19 публикации, всички на български език. Всички материали са публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“. Първата монография, *„Физическата подготовка на децата от началната училищна възраст – теоретични основи и практическо приложение“*, е свързана със съвременните теоретични постановки на учебно-възпитателния процес по физическо възпитание и спорт на учениците от началната училищна възраст по отношение на развиването на двигателните им способности. В първата глава се разглеждат основните теоретични концепции на физическата подготовка – съставни компоненти, същност и особености на физическата годност, двигателните способности и контрол и оценка на двигателните способности. Силно впечатление прави ролята на сензетивността при проявлението на двигателните способности, отразени на фиг. 8, макар и коректно взаимствана от Л. Волков, те са важна предпоставка за обучението на учениците от НУВ. Втората глава представя двигателните способности като съставни компоненти на физическата годност. Направен е обобщен теоретичен

анализ на двигателните способности и са посочени резултати от приложената програма при ученици от начална училищна възраст. Интерес за нас представляват резултатите от ефективността на приложената програма за развитие на физическите качества, отразени в таблица 7 и фиг. 42, фиг. 43. При теста „дълбочина на наклона“ изходното равнище е почти равностойно за двете наблюдавани групи ученици. В края на експеримента учениците от ЕГ бележат по-добри постижения, подобна тенденция се наблюдава и при останалите двигателни качества. Като цяло давам много висока оценка на представения монографичен труд. Във втория монографичен труд, *„Учебният процес по физическо възпитание и спорт в началното училище – проблеми и перспективи“*, са представени организационно-структурните компоненти на системата за физическо възпитание. Отразени са проблемите, които съпътстват учебния процес по физическо възпитание в началния етап на основното училище, като са представени концепции за развитието му. Първата глава разкрива характерните черти на основните компоненти на училищното физическо възпитание и спорт. Направен е обзор на европейските концепции, които определят развитието на учебния процес по ФВС (фиг. 3). Представя се и физическата активност като основен елемент от учебния процес. Засяга и актуалния в момента въпрос за взаимовръзката между ФВС и здравето (фиг. 12). Втора глава разглежда глобалните проблеми, свързани с развитието на училищното физическо възпитание въз основа на международни изследвания. Проследени са законовите рамки и институции, които определят функционирането на учебния процес по физическо възпитание и спорт в Република България. Третата глава е посветена на проблемите при реализиране на учебния процес, освен теоретичен обзор и анализ в главата присъстват и собствените проучвания на авторката по проблема. С положителен знак отбелязвам как са обобщени фактите, дадените мнения и препоръки, посоки и решения, които биха спомогнали за подобряването на качеството на учебния процес по физическо възпитание и спорт в българското начално училище.

В по-голямата част от публикуваните трудове гл. ас. Боева е самостоятелен автор (общо 12). В останалите 7 научни публикации е в съавторство, за което има приложени декларации за съавторство. При анализа на научната продукция на кандидата се очертават няколко изследователски направления. *Първото* е свързано с проучвания върху физическата подготовка и физическата годност като резултат от физическата подготовка на учениците. (1, 3, 4, 5, 8, 13, 14, 17, 19, 21). *Втората област* засяга подготовката на педагогическите кадри по ФВС (2, 12) и оптимизирането на обучението по ФВС (10). *Третото научно направление* обхваща иновации и модернизиране на училищното физическо възпитание и привеждането му към съвременните изисквания (2, 4, 5, 6, 14, 18). Има отделни публикации, свързани с волейболната игра (5, 6, 7, 14); мотивацията на учебния процес по физическо възпитание във висшите учебни заведения (15); разглежда проблемите на здравословния начин на живот и физическата активност като едно от ефективните средства за борбата с наднорменото тегло (11, 17, 21) и др.

В настоящата рецензия искам да засега най-важните аспекти от научната и учебно-преподавателската дейност на кандидата за доцент. На база лични впечатления от работата на д-р Боева оценявам много високо личния принос на кандидата в учебната дейност поради активното ѝ участие в изготвянето на учебни планове и програми, в програмни акредитации, участието ѝ в различни научни форуми, участието в кандидат–студентски комисии, като член в комисии на държавни изпити, студентско научно ръководство, практика и др. Ръководените от нея лекционни курсове са насочени към актуалната същност и състояние на базовите и специални въпроси от областта на теорията и методиката на физическото възпитание и спорт. Посочените по-горе плюсове формират високата приносна стойност на реализирания образователен процес.

Научната продукция на кандидата има иновативност, засягаща актуална проблематика, и е с безспорна научно-приложна значимост. Най-голям принос и значимост в научната продукция са публикациите в областта на учебния

процес по физическо възпитание и спорт в начален етап на основната образователна степен в средното училище. Проучванията са, свързани с изследване развиването на физическата подготовка и дееспособност при малките ученици и модернизирание на системата на физическото възпитание и приваждането ѝ към съвременните изисквания. Двата монографични труда могат да са ценно теоретико-методическо ръководство за бъдещи и настоящи специалисти по физическо възпитание и спорт. Другата част от научната продукция анализира основните проблеми в подготовката на спортно-педагогическите кадри и начертава основните критерии за повишаване на професионалната квалификация.

Гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева е цитирана 14 пъти в монографични и колективни научни трудове, както и в нерепубликани списания с научно рецензиране от различни автори, всичките специалисти в областта на „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка”.

4. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки, а като препоръка предлагам по-широка популяризация на научните трудове на гл. ас. д-р Силвана Боева в български и международни издания, защото те са със съществен принос в развитието на спортно-педагогическата практика.

5. Лични впечатления

Познавам Силвана Боева от близо 30 години като изключително честен, трудолюбив и съзнателен човек, отдал се на професионалното си развитие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева, **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на

академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници. Не е установено наличие на плагиатство в представените за оценяване публикации. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като голяма част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на д-р Силвана Венелинова Боева е **несъмнена**.

Постигнатите от гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева резултати в учебната и научно-изследователската дейност напълно отговарят на националните минимални изисквания и съответстват на специфичните изисквания на Факултета по Педагогика, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Педагогическия факултет за избор на гл. ас. д-р Силвана Венелинова Боева на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ „П. Хилендарски“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. методика на лечебната физкултура)“.

02.04. 2019 г.

гр. Пловдив

Рецензент:

(Проф. д.п.н. Веселин Маргаритов)